

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT VAN BEVINDINGEN KWALITEITSONDERZOEK

De Klimop Ridderkerk

<concept>

Plaats : Ridderkerk
BRIN nummer : 09UK|C2
Onderzoeksnummer : 286819
Datum onderzoek : 11 februari 2016
Datum vaststelling :

INHOUDSOPGAVE

1	SAMENVATTING VAN DE BELANGRIJKSTE OORDELEN	5
2	TOELICHTING OP DE OORDELEN	6
3	REACTIE VAN HET BESTUUR	10
4	OPZET VAN HET ONDERZOEK	11
	BIJLAGE 1 STANDAARDEN EN PORTRETTEEN	12
	BIJLAGE 2 ACHTERGRONDINFORMATIE	16

1 SAMENVATTING VAN DE BELANGRIJKSTE OORDELEN

De Klimop Ridderkerk heeft haar kwaliteit goed op orde en de inspectie handhaaft het basisarrangement.

- De directie en het team zetten zich gepassioneerd in om de leerlingen maximaal te ontwikkelen. De school biedt haar leerlingen kansen om ook vaardigheden in meer brede zin te leren.
- De school haalt voldoende eindopbrengsten.
- Het onderwijsaanbod is rijk en aangepast aan de kenmerken van de leerlingenpopulatie.
- De leraren geven goed les, dagen de leerlingen uit om te leren en de grote betrokkenheid van de leerlingen valt positief op.
- De school heeft een ambitieus schoolklimaat waarin de leraren de leerlingen ondersteunen en stimuleren in hun leren.
- De onderwijsbehoeften van de leerlingen zijn goed in beeld.
- De school kent een veilig schoolklimaat.
- De school kent een professionele kwaliteitscultuur. De school ontwikkelt zich voortdurend doordat het team continu in de leerstand staat. De lat ligt daarbij hoog.
- De school is laagdrempelig, open en vraagt ouders feedback over de kwaliteit van het onderwijs.

2 TOELICHTING OP DE OORDELEN

2.1 Kwaliteitsoordelen op de onderzochte standaarden

Hieronder staan de kwaliteitsoordelen op de standaarden per kwaliteitsgebied en een toelichting daarop. De score geeft aan in welke mate de betreffende standaard is gerealiseerd. Bijlage 1 geeft de portretten weer die bij de standaarden horen.

Legenda:

1. zeer zwak
2. zwak
3. voldoende
4. goed
5. niet te beoordelen

Onderwijsresultaten		1	2	3	4	5
1.1	Resultaten			•		

De school haalt voldoende eindresultaten voor de vakken Nederlandse taal en rekenen/wiskunde. Gezien de kenmerken van de leerlingenpopulatie is de school trots op deze onderwijsresultaten, die de leraren bereiken door gerichte aandacht en kennis van de leerlingenpopulatie. Zij doen dit door aan te sluiten bij de thuissituatie van de leerlingen en hen maar ook de ouders te betrekken bij het leerproces. De school zou zich kunnen beraden op de invoering van een systeem om de leerwinst van alle leerlingen in kaart te brengen, dit van zowel de tussen- als de eindresultaten. Het team volgt de resultaten, naast die van taal- en rekenonderwijs, ook op andere vakken, bijvoorbeeld die voor samenwerken en sociaal-emotionele ontwikkeling.

Onderwijsproces		1	2	3	4
2.1	Aanbod				•
2.2	Zicht op ontwikkeling				•
2.3	Didactisch handelen				•
2.4	Ondersteuning				•

Het aanbod is volledig aangepast aan de behoeften van de leerlingenpopulatie. Zo is voor de groepen 1 t/m 8 de leertijd uitgebreid.

In deze extra leertijd is er gericht aandacht voor taalonderwijs, maar ook voor koken, sporten en creatieve vorming.

In het reguliere aanbod is veel aandacht voor het woordenschatonderwijs en lessen in sociaal-emotionele vorming.

Tijdens de lesbezoeken was de taakgerichtheid van de leerlingen opvallend positief. Leraren hanteren verschillende methodieken om de leerlingen actief bij de les te betrekken. Zij hanteren een gestructureerd klassenmanagement waarbij geen onderwijstijd weglekt.

Het didactisch handelen van de leraren stelt leerlingen in hoge mate in staat om te leren. Dit bereiken zij door bij de instructie en verwerking goed rekening te houden met de onderwijsbehoeften van de leerlingen en door samen met de leerlingen aan groepsdoelen te werken, die zichtbaar in de klaslokalen hangen. Voor de meerbegaafde leerlingen is er een rijk aanbod en de mogelijkheid om te versnellen in de leerstof. De school zoekt hiervoor de dialoog op met het voortgezet onderwijs.

De leraren hebben goed zicht op de ontwikkeling van hun leerlingen met behulp van toetsen, observaties, leerlingenwerk en kindgesprekken. Tijdens deze gesprekken bespreken de leraren wat de leerlingen zelf willen leren en verbeteren waardoor de leerlingen verantwoordelijkheid krijgen voor hun eigen ontwikkeling. Zo werken de leerlingen op de Klimop zowel aan de methode- als persoonlijke doelen.

De ondersteuningsbehoeften alle leerlingen zijn goed in beeld waardoor duidelijk is met welke reden de leraren bepaalde onderwijsactiviteiten uitvoeren. De didactische werkplannen bevatten niet altijd de volledige informatie, omdat de school met meerdere documenten werkt. Een tip voor de school zou zijn om de benodigde informatie in één document te beschrijven waardoor de leraren beter overzicht verkrijgen.

Leerlingen die moeite hebben met leren krijgen extra hulp, pre-teaching en/of verlengde instructie. Deze hulp is planmatig, adequaat en gedegen. Waar mogelijk doen deze leerlingen mee met de groepsinstructie.

De leraren houden bij wat de effecten van de verleende zorg zijn. De school kan zowel de beschrijving van de aard van het probleem als de evaluatie specifieker omschrijven.

De school stelt voor deze leerlingen een eigen leerlijn, ontwikkelingsperspectief of kort- durend plan op. Deze plannen zijn van goede kwaliteit door met name de deskundigheid van de intern begeleider die een grote rol hierin heeft.

Voor leerlingen die moeite hebben met leren heeft de school oog voor hun talenten. Deze leerlingen krijgen de gelegenheid om aan hun talenten te werken.

Schoolklimaat en veiligheid		1	2	3	4
3.1	Schoolklimaat				•
3.2	Veiligheid				•

De school kenmerkt zich door een stimulerend en ambitieus pedagogisch klimaat, waarbij het aansluiten bij de leerlingen in de breedste zin van het woord belangrijk is voor de leraren. Alle activiteiten die de school onderneemt zijn dan ook gericht op de ontwikkeling van de leerlingen. De leraren zijn zich bewust van het verschil dat zij kunnen maken. Zij hanteren een positieve leertoon en ondersteunen de leerlingen waar zij kunnen. De leerlingen ervaren de school als veilig en de leraren als respectvol. Ook de ouders waarmee de inspectie gesproken heeft ondersteunen dit beeld. Leraren vervullen hierin een voorbeeldfunctie.

Incidenten vinden zelden plaats. Indien er toch iets voorvalt, reageren de leraren adequaat. De school heeft hiervoor een veiligheidsbeleid opgesteld. Ook meten zij éénmaal per jaar de veiligheidsbeleving van de leerlingen en de leraren.

Kwaliteitszorg en ambitie		1	2	3	4
4.1	Evaluatie en verbetering				•
4.2	Kwaliteitscultuur				•
4.3	Verantwoording en dialoog				•

Op de school werkt een bevlogen team, dat zich bewust is van de maatschappelijke positie van de school. De leraren denken in kansen en hebben een groot uithoudingsvermogen om de gestelde doelen te bereiken. Via een gerichte methodiek werken de leraren zelf aan de verbetering van het onderwijs en verdere professionalisering van zichzelf. Het team is enthousiast en wil graag continu verbeteren. Op de Klimop werkt één team met één missie en één visie. Het sterke managementteam stuurt op hoofdlijnen en houdt de schoolontwikkeling in de gaten. Samen met het team volgen ze een heldere onderwijskundige koers op weg naar excellentie. Deze koers staat beschreven in het schoolplan en jaarplan. Dit laatste plan kan in kwaliteit verbeteren door de opgestelde doelen per verbeteractiviteit specifiek te beschrijven. Zo kan de school beter evalueren of ze het gestelde doel behaald hebben.

Het borgen van de gemaakte afspraken gebeurt gedegen. Lesobservaties door het managementteam zijn daarvan een voorbeeld.

De directie en het team staan open voor ideeën van ouders. Ze gaan regelmatig in dialoog met hen, wat de ouders zeer waarderen. Ook legt de school op transparante wijze verantwoording af over de plannen en de resultaten. Daarnaast gaat de school starten met een leerlingenraad zodat ook zij ruimte krijgen om hun mening te geven over het onderwijs en de gebeurtenissen op de school.

2.2 Oordelen over naleving

De inspectie concludeert dat er geen tekortkomingen zijn in de naleving van de wettelijke voorschriften die zijn gecontroleerd.

3 REACTIE VAN HET BESTUUR

Dit rapport beschrijft de oordelen van de inspectie over de kwaliteit van het onderwijs op De Klimop Ridderkerk.

Daarnaast heeft de inspectie de school en het bestuur gevraagd haar eigen kwaliteit te beoordelen en dat samen met de oordelen van de inspectie te vertalen naar de ontwikkelingsrichting van de school.

Hieronder geeft het bestuur haar reactie:

4 OPZET VAN HET ONDERZOEK

Volgens de wet moeten alle scholen eens in de vier jaar door de inspectie worden bezocht. Vanaf januari 2015 krijgen alle scholen die daarvoor in aanmerking komen, een onderzoek met het nieuwe conceptwaarderingskader. Zo ook De Klimop Ridderkerk.

Op 11 februari 2016 hebben de volgende onderzoeksactiviteiten plaatsgevonden:

- een documentenanalyse;
- een presentatie door de school met enkele praktijkvoorbeelden
- gesprekken met verschillende groepen belanghebbenden: directie, intern begeleider, leraren, ouders en leerlingen;
- observaties van de onderwijspraktijk in de groepen 1-2, 3-4, 5-6 en 7-8. Deze observaties zijn samen met de locatie directeur en de intern begeleider uitgevoerd.

Aan het eind van de onderzoeksdag heeft er een feedbackgesprek plaatsgevonden met het bestuur, de schoolleiding, de intern begeleider en de leraren van de school. In dit gesprek zijn de bevindingen en oordelen van de inspectie besproken en heeft de school aangegeven wat zij gaat doen met deze bevindingen.

Voor meer informatie over het nieuwe toezicht en de opzet van de vernieuwde kwaliteitsonderzoeken, zie bijlage 2 en de website van de inspectie www.onderwijsinspectie.nl.

BIJLAGE 1 STANDAARDEN EN PORTRETTE

KWALITEITSGEBIED 1: ONDERWIJSRESULTATEN

STANDAARD 1.1: COGNITIEVE EINDRESULTATEN

De leerlingen behalen cognitieve eindresultaten die gezien kenmerken en beginniveau van de leerlingen ten minste in overeenstemming zijn met de gestelde norm.

De leerlingen behalen eindresultaten die ten minste in overeenstemming zijn met de gestelde (minimum)norm. De doelen voor cognitieve leerresultaten die de school stelt, passen bij de kenmerken van haar leerlingen en de maatschappelijke verwachtingen. De school laat zien dat de doelen gerealiseerd worden. Daarbij beperkt de school zich niet tot Nederlandse taal en rekenen.

KWALITEITSGEBIED 2: ONDERWIJSPROCES

STANDAARD 2.1: AANBOD

Het aanbod bereidt de leerlingen voor op vervolgonderwijs en samenleving.

De leraren bieden een breed, eigentijds en op de kerndoelen gebaseerd aanbod. Binnen de kaders van de wet maken zij keuzes in het aanbod, waardoor zij deze afstemmen op de onderwijsbehoeften die kenmerkend zijn voor de leerlingenpopulatie. De school heeft bovendien een aanbod voor de referentieniveaus taal en rekenen dat past bij het niveau van alle leerlingen. De leraren hanteren leermiddelen die afgestemd zijn op de ontwikkelingsfase van de leerlingen. Het aanbod sluit aan op het niveau van de leerlingen bij binnenkomst van de school en bereidt hen voor op het aanbod bij de start van het vervolgonderwijs. Daar tussenin verdelen de leraren de leerinhouden evenwichtig en in samenhang over de leerjaren heen. Het aanbod draagt bij aan de basiswaarden van de democratische rechtsstaat.

STANDAARD 2.2: ZICHT OP ONTWIKKELING

De leraren volgen en analyseren de ontwikkeling van alle leerlingen met als doel het onderwijs voor hen vorm te geven.

De leraren verzamelen voortdurend systematische informatie over de ontwikkeling van hun leerlingen. Zij gaan regelmatig na in welke mate de leerlingen profiteren van het geboden onderwijs en hoe de ontwikkeling van leerlingen verloopt ten opzichte van henzelf en van leeftijdgenoten. Wanneer leerlingen niet genoeg lijken te profiteren gaat de school na waar de ontwikkeling stagneert en wat mogelijke verklaringen hiervoor zijn. De leraren

gebruiken al deze informatie vervolgens om het onderwijs af te stemmen op de onderwijsbehoeften van zowel groepen leerlingen als individuele leerlingen. Ze gebruiken daarbij een cyclische aanpak.

STANDAARD 2.3: DIDACTISCH HANDELEN

Het didactisch handelen van de leraren stelt de leerlingen in staat tot leren en ontwikkeling.

De leraren plannen en structureren hun handelen met behulp van de informatie die zij over de leerlingen hebben en stimuleren een brede ontwikkeling. Het team handelt op basis van een samenhangend en consistent pedagogisch-didactisch concept.

De leraren zorgen voor effectieve instructies: aansprekend, doelmatig en interactief. Ze geven blijk van hoge verwachtingen en reageren positief op de inbreng van leerlingen waardoor deze zich ondersteund en uitgedaagd voelen. Bij de instructies en opdrachten gebruiken de leraren passende vakdidactische principes en werkvormen. Ook zorgen zij ervoor dat het niveau van hun lessen past bij het beoogde eindniveau. Zij stemmen de instructies en opdrachten af op de behoeften van groepen en individuele leerlingen, zodat alle leerlingen actief, gemotiveerd en betrokken zijn en de voor hen beschikbare tijd effectief besteden. Tijdens de (leer)activiteiten gaan de leraren na of de leerlingen de leerstof en de opdrachten begrijpen. Daarbij geven de leraren de leerlingen directe en individuele feedback op hun werken en leren.

STANDAARD 2.4: ONDERSTEUNING

Leerlingen die dat nodig hebben ontvangen extra aanbod, en ondersteuning.

De school heeft voor leerlingen met bijzondere ondersteuningsbehoeften interventies gepland. Deze interventies zijn gericht op het (ontwikkelings)perspectief van de leerling. Voor de leerlingen die structureel een onderwijsaanbod krijgen op een ander niveau dan de leeftijdsgroep of extra bekostigd worden vanuit het samenwerkingsverband, stelt de school een (ontwikkelings)perspectief op. De school evalueert regelmatig of de extra ondersteuning het gewenste effect heeft en stelt de interventies zo nodig bij.

KWALITEITSGEBIED 3: SCHOOLKLIMAAT EN VEILIGHEID

STANDAARD 3.1: SCHOOLKLIMAAT

De school kent een ambitieus en stimulerend klimaat.

De schoolleiding en de leraren creëren een stimulerend en ambitieus pedagogisch klimaat. Er zijn duidelijke regels en een voorspelbaar en betrouwbaar positief klimaat waarin afspraken nagekomen worden. Schoolleiding en leraren kennen een focus op persoonlijke ontwikkeling en leren, waarin alle leerlingen gezien worden en zich betrokken voelen bij de schoolgemeenschap. Het schoolklimaat is ondersteunend voor de cognitieve en sociale ontwikkeling.

STANDAARD 3.2: VEILIGHEID

Schoolleiding en leraren waarborgen een veilige, respectvolle en betrokken omgeving voor leerlingen en leraren.

Schoolleiding en leraren waarborgen de veiligheid van de school en zijn omgeving voor alle leerlingen en het personeel. Leerlingen, leraren, schoolleiding en overig personeel gaan respectvol en betrokken met elkaar om. De leraren leren leerlingen sociale vaardigheden aan en tonen voorbeeldgedrag. Schoolleiding en leraren voorkomen pesten, agressie en geweld in elke vorm en treden zo nodig snel en adequaat op. De school heeft daarvoor een veiligheidsbeleid gericht op het voorkomen, registreren, afhandelen en evalueren van incidenten. Het beleid voorziet ook in een regelmatige meting van de veiligheidsbeleving van de leerlingen, en het personeel. De school heeft een vertrouwenspersoon. Alle betrokkenen kennen dit beleid.

KWALITEITSGEBIED 4: KWALITEITZORG EN AMBITIE

STANDAARD 4.1: EVALUATIE EN VERBETERING

De school heeft vanuit haar maatschappelijke opdracht ambities en doelen geformuleerd, evalueert regelmatig de realisatie en verbetert op basis daarvan systematisch haar onderwijs.

De school weet, rekening houdend met haar maatschappelijke opdracht en kenmerken van de leerlingenpopulatie, waarin zij zich wil onderscheiden, c.q. profileren, en heeft daaruit toetsbare doelen afgeleid voor de korte en middellange termijn. De kwaliteitszorg heeft in elk geval betrekking op de resultaten, het onderwijsproces waaronder het aanbod, het schoolklimaat en de veiligheid. De schoolleiding en de leraren beoordelen systematisch maatregelen en instrumenten om te waarborgen dat het personeel zijn bekwaamheid heeft en onderhoudt. De school betreft onafhankelijke deskundigen en belanghebbenden bij deze beoordeling en analyseert de relatie van de resultaten met de financiële voorzieningen en wettelijke vereisten. De evaluaties leiden tot toegankelijke

managementinformatie. Waar nodig voert de school planmatig verbeteringen door die voldoende ambitieus zijn en aansluiten bij de evaluaties.

STANDAARD 4.2: KWALITEITSCULTUUR

De school kent een professionele kwaliteitscultuur en functioneert transparant en integer.

Het beleid van de school om haar visie op de onderwijskwaliteit en ambities te realiseren is breed gedragen. Er is een grote bereidheid om gezamenlijk het onderwijs te verbeteren. Het bestuur en de schoolleiding vertonen onderwijskundig leiderschap en kwaliteitsbewustzijn. Er wordt gehandeld vanuit een duidelijke verantwoordelijkheidsverdeling.

De schoolleiding en de leraren werken gezamenlijk aan een voortdurende verbetering van hun professionaliteit. Leraren en andere betrokkenen bij de school werken resultaatgericht, zijn aanspreekbaar op gemaakte afspraken en zijn zich bewust van de effecten van hun handelen op de onderwijskwaliteit en op de ontwikkeling van de leerlingen. De school werkt vanuit een transparante en integere cultuur waarin sprake is van zichtbaar zorgvuldig handelen.

STANDAARD 4.3: VERANTWOORDING EN DIALOOG

De school legt toegankelijk en betrouwbaar verantwoording af over ambities, doelen en resultaten en voert daarover actief een dialoog met haar omgeving.

De school betreft interne en externe belanghebbenden bij de ontwikkeling van haar beleid, bespreekt regelmatig haar ambities en welke resultaten ze behaalt. Ze vraagt van deze belanghebbenden een actieve bijdrage in het realiseren van haar ambities en doelen en spreekt hen daarop aan. Daarnaast staat de school open voor wensen en voorstellen van interne en externe belanghebbenden en verwerkt deze. De school verantwoordt zich over de resultaten op een voor de belanghebbenden toegankelijke en heldere wijze.

BIJLAGE 2 ACHTERGRONDINFORMATIE

Onderwijsinspectie vernieuwt het toezicht

De Inspectie van het Onderwijs vernieuwt de komende jaren het onderwijstoezicht: meer maatwerk, meer ruimte voor voldoende presterende scholen, en sterker gericht op verdere ontwikkeling van de kwaliteit van het onderwijs. Scholen, besturen en leraren hebben - en nemen - zelf de verantwoordelijkheid om op hun eigen wijze het onderwijs te bieden dat het beste uit leerlingen en studenten haalt. Met het vernieuwde toezicht wil de inspectie nog sterker die eigen verantwoordelijkheid stimuleren.

- **Basiskwaliteit is in orde, geheel moet beter** - De afgelopen decennia hebben we veel energie gestoken in het opsporen van minder presterende scholen en opleidingen en het samen met hen ervoor zorgen dat ze weer verbeterden. Dit heeft zijn vruchten afgeworpen: het aantal scholen dat zwak of zeer zwak is, is flink afgenomen. De basiskwaliteit is dus steeds vaker in orde. Maar tegelijk zien we dat het Nederlandse onderwijs over het geheel beter kan en moet. Met vernieuwd toezicht wil de onderwijsinspectie daar aan bijdragen.
- **Proces: samen de vernieuwing ontwikkelen** - Op weg naar vernieuwd toezicht gaan we niet alleen op pad. Het is een open proces van gezamenlijk ontwerpen met scholen en besturen, bestuurlijke partners, OCW, de politiek.
- **Instellingen eigen verantwoordelijkheid, de inspectie stimuleert** - Besturen, schoolleiders en niet in de laatste plaats de leraren dragen - en nemen - verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van het onderwijs. En voor de eigen manier waarop zij het onderwijs invullen om het beste uit leerlingen en studenten te halen. De inspectie stimuleert de instellingen in het nemen van die eigen verantwoordelijkheid en we sluiten daar in ons toezicht bij aan.
- **Verdere kwaliteitsverbetering** - De kern van het nieuwe toezicht is dat we ook scholen en besturen boven de ondergrens gaan stimuleren tot verdere kwaliteitsverbetering voor hun leerlingen en studenten. We ondersteunen daarvoor de scholen en hun besturen in hun ambities en verbetervermogen. Scholen kunnen daarom straks het oordeel 'voldoende' of 'goed' krijgen. De inspectie houdt overigens onverminderd aandacht voor risico's.
- **Totaalbeeld** - We geven een oordeel op basis van het totaalbeeld, een oordeel dat rekening houdt met het specifieke karakter van elke school en dat ondersteund wordt met toetsbare gegevens.

- **Aansluiten bij kwaliteitszorg besturen en scholen** - Besturen en schoolleiders nemen steeds meer verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van hun scholen en opleidingen. Met alle besturen gaat de Inspectie van het Onderwijs regelmatig de kwaliteit van de scholen en de kwaliteitszorg van het bestuur bespreken, mede aan de hand van de informatie van de school of het bestuur zelf. We zoeken de dialoog met deze besturen, schoolleiders en leraren over wat hen beweegt, hoe ze er voor staan en waar ontwikkelingskansen liggen.
- **Leraar centraal** - Cruciaal in het toezicht is de aandacht voor de centrale positie van de leraar en de professionalisering. Met het toezicht willen we schoolleiders en besturen stimuleren om de leraar optimaal in staat te stellen zich te ontwikkelen. Leraren zijn met elkaar immers doorslaggevend voor de kwaliteit van het onderwijs en voor de verdere verbetering daarvan. Leraren moeten zich (weer) eigenaar voelen van het onderwijs dat in hun school geboden wordt en de inspectie wil dit graag stimuleren.